

TeleRadio
Moldova

**NOTĂ INFORMATIVĂ CU PRIVIRE LA
EFECTUL RELAȚIILOR INTERNAȚIONALE ALE**

INSTITUȚIEI PUBLICE COMPANIA TELERADIO-MOLDOVA

+37322721047

 www.trm.md

 Miorița 1, mun. Chișinău

CONSIDERAȚII INTRODUCATIVE

Structura responsabilă de relațiile externe ale instituției publice naționale a audiovizualului este Departamentul Dezvoltare. Acesta joacă un rol esențial în consolidarea poziției entității atât în materie de comunicare cu instituțiile naționale, cât și cu cele străine și internaționale. Relațiile externe sunt fundamentale pentru sprijinirea misiunii furnizorului public de servicii media, de a oferi un jurnalism obiectiv, diversificat și de calitate. În acest context, activitățile subdiviziunii s-au concentrat pe construirea unor parteneriate internaționale solide, accesarea de resurse pentru proiectele strategice și promovarea valorilor instituției.

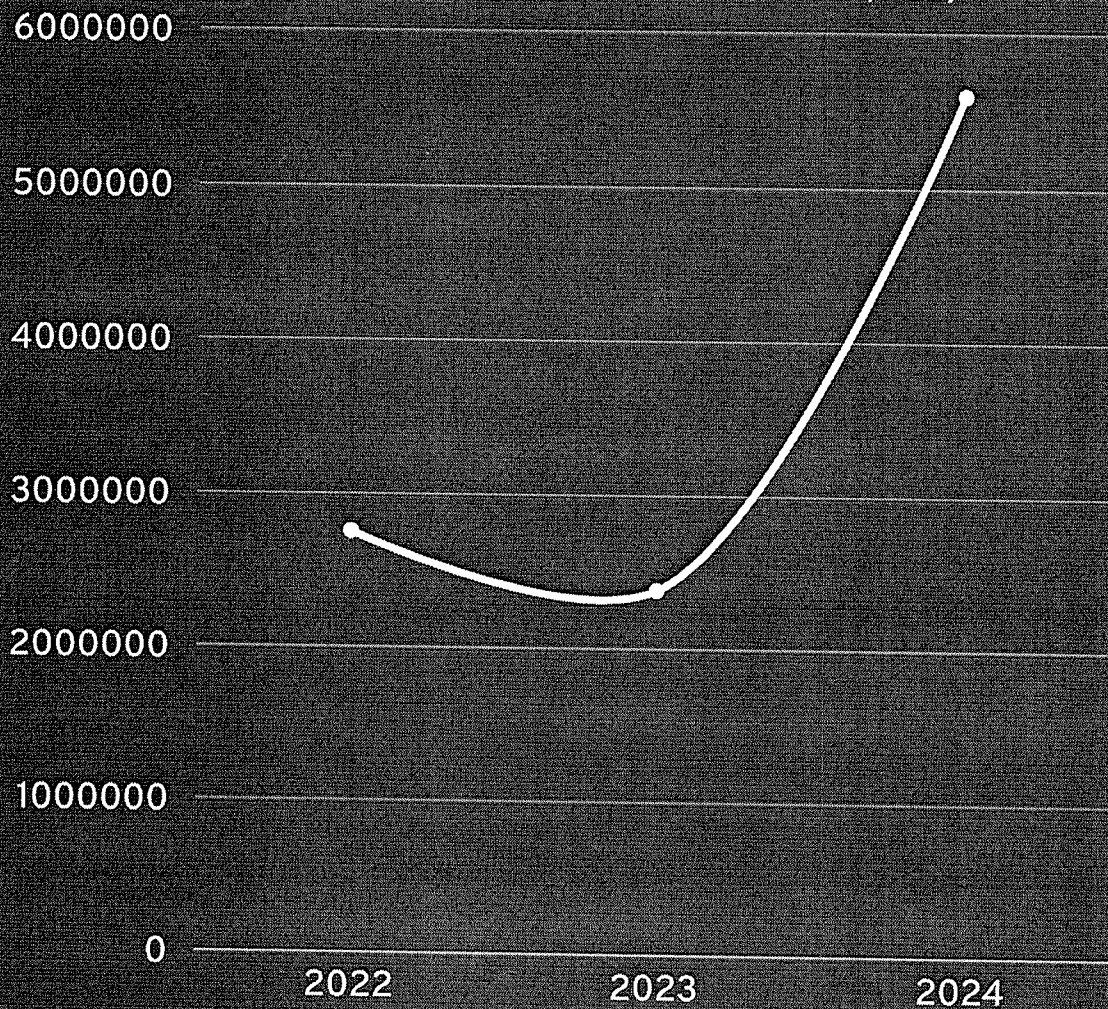
Prezenta notă vine să suplinească informațiile prezentate în Raportul anual de activitate al IP Compania „Teleradio-Moldova” și prezintă realizările departamentului dezvoltare în domeniul relațiilor externe pe parcursul perioadei de referință, evidențiind parteneriatele dezvoltate, proiectele internaționale implementate, în curs și de perspectivă.

INDICATORI FINANCIARI

Evoluția veniturilor din granturi pentru Teleradio-Moldova în perioada 2022-2024 poate fi explicată prin mai mulți factori, dar mai ales prin implementarea unui proces sistemic de comunicare și o strategie mai activă de atragere a finanțării, cât și valorificarea interesului donatorilor pentru susținerea mass-mediei publice din Republica Moldova. De menționat este că subdiviziunea a contribuit la diversificarea listei de organizații, alături de care cooperează, dar a și extins liniile de finanțare existente.

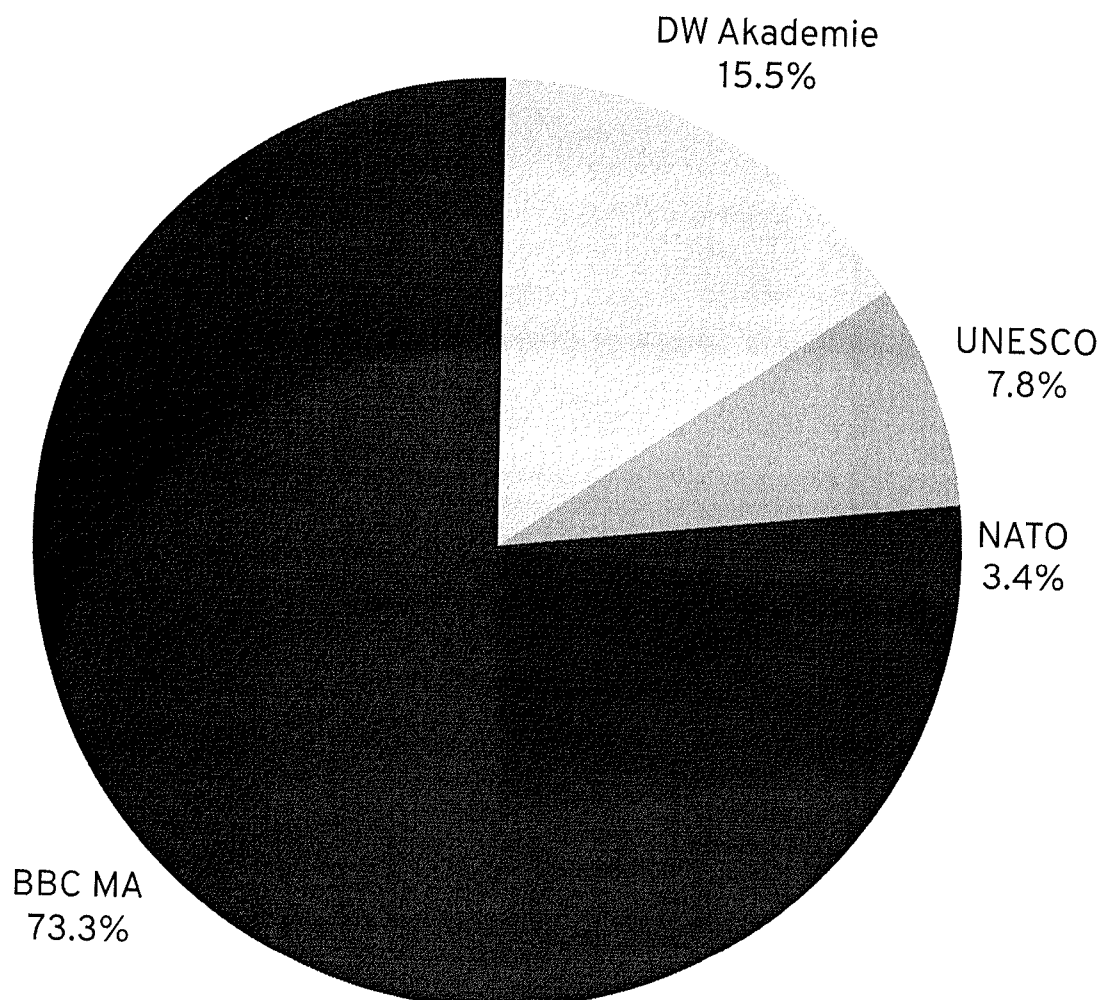
Figura 1. Dinamica încasărilor din proiecte externe (2022-2024, MDL)

În decursul anului 2024, reieșind din fig. 1, a fost atestată o creștere a încasărilor din alte surse de cca. 135% față de anul 2023 și cca. 103% față de anul 2022.

Reieșind din fig. 2, observăm că cea mai mare pondere din încasări pentru anul 2024 revine BBC MA, alături de care TRM implementează un amplu proiect de transformare, care include trei linii separate de finanțare, urmată de DW Akademie, UNESCO și NATO. Unul din scopurile esențiale ale subdiviziunii este reprezentat de extinderea proiectelor existente. Astfel, se elaborează documentația de proiect și se negociază extinderea proiectului cu BBC MA pentru o potențială fază 2; au mai fost depuse proiecte spre finanțare la NATO. Totodată, departamentul dezvoltare a întreprins eforturi pentru extinderea geografiei de finanțări. În această ordine de idei a fost obținut acordul de principiu pentru contractarea unei sume record de cca. 13 mln MDL cu JICA, proiect care este menit să asigure dotarea tehnologică a postului TV Moldova 2, dar și a Studioului mare de înregistrări de la Casa Radio, unde activează orchestra. Au fost inițiate discuții cu Ambasada Chinei, TIKa, ESTDEV, alte organizații.

Figura 2. Ponderea încasărilor pentru anul 2024 per donatori

PROIECTE REALIZATE ȘI ÎN DERULARE

EU NEIGHBOURS East

Un eveniment important prin intermediul căruia au fost fortificate relațiile de colaborare cu partenerii străini are în vedere valorificarea Memorandumului de înțelegere B&S Europe între Proiectul „EU NEIGHBOURS East” și Compania „Teleradio-Moldova”. Memorandumul a fost semnat în 2021, în vederea creării unui cadru de cooperare pentru comunicare comună și conștientizare publică, scopul fiind sporirea nivelului de informare despre UE și cooperarea cu Republica Moldova. În vederea îndeplinirii angajamentelor asumate prin Memorandum, departamentul a coordonat realizarea podcasturilor și a reportajelor TV despre inițiativele partenerilor.

UNESCO: „Sprijin pentru refugiații ucraineni prin media”(Support for Ukrainian Refugees through Media)

În anul 2024 a fost finalizat proiectul „Sprijin pentru refugiații ucraineni, prin media”, finanțat de Guvernul Japoniei, inițiativă UNESCO.

Proiectul a avut drept scop sporirea accesului refugiaților la informații de interes pentru aceștia, referitoare la asistența umanitară din partea statului, centrele de tratament, condițiile de înscriere în școli etc. De asemenea, proiectul a urmărit facilitarea bunei înțelegeri a evenimentelor din Republica Moldova și crearea unor condiții favorabile pentru coexistența pașnică a refugiaților ucraineni cu populația locală.

În acest sens, departamentele responsabile ale Teleradio-Moldova au realizat:

În decursul a 7 luni de proiect, refugiații ucraineni, împreună cu echipa Teleradio-Moldova, au produs programe informative pentru televiziune și radio:

1. Producții TV:

Program pentru adulți "Щотижневник" (Buletin săptămânal):

Activități principale:

- Producția a 24 de ediții care au abordat aproximativ 150 de teme.
- Interviuri cu peste 200 de persoane, inclusiv experți și refugiați.

Rezultate obținute:

- Au fost difuzate 24 de ediții, incluzând conținut diversificat.
- Crearea de conținut captivant și informativ pentru tineret la TV - "Exploratorii Limbii Române".

Rezultate obținute:

- Au fost produse 20 de episoade destinate publicului tânăr.

Rezultate obținute:

- Creșterea conștientizării și înțelegerii experienței refugiaților în rândul copiilor.
- Împuternicirea vocilor tinere în conturarea narativelor.

2. Program radio pentru adulți "Видродження" (Revigorare):

Activități principale:

- Producția a 30 de ediții care au acoperit aproximativ 180 de teme.
- Îmbogățirea cunoștințelor și experiențelor participanților.

Rezultate obținute:

- Au fost difuzate 30 de ediții informative.

3. Programe radio pentru copii și public tânăr:

Radio "Моя історія в 5 хвиликах" (Povestea mea în 5 minute):

- 10 episoade cu participarea a 10 copii.

Radio "Sunt sigur online" (Sunt în siguranță online):

- 15 episoade cu implicarea a 2 copii.

4. Crearea de conținut captivant și informativ pentru tineret la TV - "Exploratorii Limbii Române".

Rezultate obținute:

- Au fost produse 20 de episoade destinate publicului tânăr.
- Creșterea conștientizării și înțelegerii experienței refugiaților în rândul copiilor.
- Împuternicirea vocilor tinere în conturarea narativelor.

5. Au fost organizate 8 evenimente de informare pentru comunitatea ucraineană în mai multe localități din Moldova: Dondușeni, Drochia, Mihăileni, Ungheni, Chișinău, Orhei, Căușeni și Bălți.

Scopul acestor evenimente a fost informarea refugiaților ucraineni despre programele audiovizuale pe care TRM le produce pentru comunitatea ucraineană.

PARTENERIAT CU NATO PDD

Într-o eră marcată de schimbări geopolitice rapide și de o complexitate informațională tot mai mare, Teleradio-Moldova a lansat un proiect inovator menit să aducă claritate și să stimuleze discuțiile fundamentale despre securitate. Proiectul „5 Minute de Securitate” a avut ca obiectiv principal îmbunătățirea prezentării rolului NATO într-un context global imprevizibil și competitiv, în timp ce promovează valorile democratice fundamentale ale Alianței.

Obiectivele proiectului:

Proiectul a inclus 35 de ediții radio ale programului „5 Minute de Securitate”, dintre care 17 au fost difuzate în limba română și 18 în limba rusă. Acest demers a fost menit să asigure o acoperire lingvistică completă și să atingă audiența diversă din Republica Moldova.

Fiecare ediție a inclus contribuția a cel puțin doi experți, care au oferit perspective informate și analize detaliate despre subiectele abordate. Proiectul „5 Minute de Securitate” s-a adresat în special publicului activ din Moldova, cu vârste între 30 și 60 de ani, care joacă rolul de formatori de opinie în comunitățile lor. De asemenea, programul și-a propus să educe și să informeze cetățenii despre rolul și obiectivele NATO, să combată miturile existente și să promoveze gândirea critică. Prin acest demers, Teleradio-Moldova a vizat nu doar informarea, ci și educarea publicului, contribuind la dezbateri fundamentate și la o mai bună înțelegere a securității internaționale într-o perioadă de provocări globale continue.

PARTENERIAT CU BBC MA

La data de 5 iunie 2024, Teleradio-Moldova a semnat un ciclu de acorduri bilaterale de extindere a parteneriatului cu BBC Media Action (BBC MA) în cadrul proiectului „MOL: Sprijinirea transformării Teleradio Moldova (TRM)”, în baza acordului din 7 martie 2023 dintre BBC Media Action și Oficiul de Externe, Commonwealth și Dezvoltare.

Documentele au avut drept scop setarea cadrului instituțional pentru aprofundarea relațiilor de cooperare, ce reprezintă un pas semnificativ în direcția modernizării și dezvoltării TRM. Acestea s-au axat pe următoarele componente:

1. Program de stagiu pentru studenții din domeniul jurnalismului: Una dintre principalele direcții ale acestui parteneriat a fost inițierea și desfășurarea unui program de stagii plătite, destinat studenților de la facultățile de jurnalism. Acest program a oferit tinerilor aspiranți în domeniul jurnalismului oportunitatea de a câștiga experiență practică valoroasă sub îndrumarea unor profesioniști din cadrul BBC Media Action și Teleradio-Moldova. Studenții au avut acces la resurse moderne și tehnici avansate de jurnalism, beneficiind de un mediu propice pentru dezvoltarea abilităților lor. Programul a avut ca scop nu doar educarea și formarea practică a viitorilor jurnaliști, ci și crearea unei noi generații de profesioniști bine pregătiți care să ridice standardele jurnalismului moldovenesc.

Programul de stagiu s-a desfășurat în perioada 3 iunie - 29 august 2024 și a oferit studenților oportunitatea de a obține experiență practică într-un mediu profesionist de radiodifuziune și televiziune. Participanții au avut ocazia de a dezvolta competențe esențiale în jurnalism, cum ar fi reportajul, editarea, producția de conținut și etica profesională. Stagiul s-a concentrat pe o abordare multimedia, cuprinzând activități și instruirii atât în radio, TV, cât și mediu digital. Mai exact, participanții au învățat despre producția și realizarea programelor TV, inclusiv tehnici de filmare, montaj și producție de conținut vizual. Stagiarii au avut oportunitatea să învețe despre producția de emisiuni radio, realizarea interviurilor și scripting-ul pentru programele radiofonice. În cadrul departamentului online, participanții au fost implicați în redactarea și editarea conținutului pentru platformele digitale ale TRM, contribuind la distribuția știrilor și gestionarea prezenței online a instituției.

Această experiență practică a fost esențială pentru completarea cunoștințelor teoretice acumulate în timpul studiilor universitare și contribuie esențial la formarea unei noi generații de jurnaliști bine pregătiți, capabili să ridice standardele jurnalismului local.

2. Proces de rebranding pentru TRM: O altă componentă importantă a cooperării a vizat susținerea dezvoltării imaginii TRM printr-un proces de rebranding. Colaborarea cu BBC Media Action a implicat o revizuire completă a identității vizuale și a strategiei de comunicare a TRM. Scopul a fost de a construi o imagine modernă și atractivă, care să reflecte valorile și misiunea instituției în contextul actual al media. Procesul de rebranding a inclus elaborarea și integrarea unui ciclu de identități vizuale pentru platformele companiei, a graficii și a formatului de difuzare, precum și dezvoltarea unei strategii de marketing eficiente pentru a atrage un public mai larg și mai divers. Procesul inițial de rebranding va fi lansat în martie 2025, marcând o etapă importantă în evoluția și modernizarea TRM.

3. Capacitarea și dezvoltarea emisiunilor de dezbateri electorale. BBC MA a finanțat activități conexe dezbaterilor electorale din lunile octombrie-noiembrie 2024. Astfel, pe lângă suportul acordat în elaborarea elementelor de scenografie și identitate vizuală a emisiunilor, BBC MA a acordat sprijin în instruirea angajaților TRM pe tematici conexe formatelor de dezbateri, dar și desfășurarea acestora într-un mod echidistant.

4. În urma semnării unui nou acord pe 31 august 2024, Teleradio-Moldova a demarat un parteneriat strategic cu BBC, axat pe modernizarea infrastructurii redacționale și creșterea competitivității pe piața media. Proiectul a avut drept scop principal îmbunătățirea capacității operaționale a redacției de știri și a studiourilor de producție, contribuind astfel la o mai bună calitate a conținutului oferit publicului.

Pentru atingerea obiectivelor, TRM a efectuat achiziții strategice și a contractat furnizori specializați, respectând standardele internaționale. Echipamentele achiziționate au fost:

Kit-uri pentru jurnalism mobil (Mobile Journalism Kits)

Acestea oferă reporterilor capacitatea de a produce rapid conținut multimedia din teren, în format profesional. Kit-urile includ camere compacte, microfoane direcționale, stabilizatoare și alte accesorii esențiale, optimizând fluxurile de lucru în regim de breaking news.

Ecrane tactile interactive (Interactive Screens)

Aceste instrumente moderne sunt utilizate atât pentru prezentări pe ecran în emisiuni informative, cât și în cadrul programelor politice. Ele facilitează o interacțiune vizuală captivantă și permit analizarea datelor în timp real, crescând impactul asupra audienței.

Stații de lucru și computere pentru editare (Workstations/Editing Computers)

Aceste echipamente sunt dedicate producției și post-producției conținutului redacțional. Performanța ridicată a stațiilor de lucru asigură editarea rapidă și eficientă a materialelor, reducând timpii de producție și asigurând livrarea conținutului la standarde înalte.

Acest parteneriat strategic cu BBC Media Action reprezintă un angajament ferm al Teleradio-Moldova de a îmbunătăți continuu calitatea conținutului său și de a oferi publicului informații corecte și relevante, într-o manieră profesională și modernă. Pe termen lung, se așteaptă ca aceste inițiative să contribuie semnificativ la consolidarea încrederii publicului în TRM și la creșterea influenței sale în peisajul mediatic național și internațional.

DW Akademie, proiectul TRIMEDIA

Obiectivul TRM a constat în producerea și distribuirea de conținut edutainment MIL (Media and Information Literacy/ Alfabetizare media și informațională) (16 ediții, în limba română cu subtitrare în limba rusă), pentru a detecta și contracara dezinformarea și pentru a atenua efectele distructive ale acesteia asupra consumatorilor de media. Astfel, TRM și-a propus să contribuie la dezvoltarea gândirii critice a consumatorilor media și creșterea rezilienței acestora în fața amenințărilor din mass-media online.

În cadrul acestui proiect, radiodifuzorul public produce conținut educațional de tip MIL, care vizează publicul general, cu accent pe grupurile vulnerabile - vârstnici și tineri. TRM intenționează să devină un actor important de educație media, utilizând un format neexploatat, dar eficient, de divertisment educațional, pentru a transmite mesaje cheie unui public larg, cu accent pe consumatorii vârstnici de media. Proiectul e a început în 2024 și ia sfârșit în octombrie 2025.

CONCLUZII

În anul 2024, activitatea relațiilor externe a companiei Teleradio-Moldova a cunoscut o dezvoltare semnificativă, consolidând poziția instituției pe plan internațional. Prin parteneriate strategice cu organizații media din Europa și din alte regiuni, Teleradio-Moldova a reușit să își extindă vizibilitatea și portofoliul de proiecte în derulare și de perspectivă. Participarea la forumuri, conferințe și proiecte comune a facilitat schimbul de bune practici și implementarea unor standarde moderne de producție și difuzare. De asemenea, colaborările cu instituții internaționale au contribuit la diversificarea conținutului editorial și la accesul publicului din Republica Moldova la informații relevante din întreaga lume. TRM va găzdui grație eforturilor din 2024 una din cele patru mari reuniuni anuale ale EBU, News Contact Meeting, fapt care confirmă deschiderea și încrederea partenerilor în eforturile sale de transformare. Acest lucru va contribui esențial la impulsivitatea contractării surselor din fondul de dezvoltare al EBU de 10 mln EUR, în cadrul proiectelor transfrontaliere implementate alături de instituțiile similare din statele membre. În ansamblu, anul 2024 a fost unul marcat de progres și deschidere, reafirmând angajamentul Teleradio-Moldova pentru dezvoltarea unei presei publice conectate la realitățile globale.